

EGYETEMI TESTNEVELÉS

Korszerű egyetemi testnevelés

Amikor gondolataimnak papírra való rögzítéshez hozzáfogok, egy pillanatra arra gondolok, hogy talán nincs is értelme annak, hogy erről a kérdéstről valamit is írjak, hiszen erről a témáról már több, mint egy évtizede annyit cikkeztek, ankéteztek, hogy most már valóban elég volt belőle s végeredményben ott tartunk, hogy ezen problémáink, legalább is Szegeden többé-kevésbé megoldatlanok. Amikor a szegedi egyetemi testnevelésre, illetve az ezzel kapcsolatos állapotokra gondolok, eszembe jut egy jó közmondás, ami úgy hiszem találó: „Éhes kutya csontokról álmodik.” Igen. Mi szakemberek s mindazok, akik szíven viselik az ifjúság nevelésének, fejlődésének ügyét, de az ifjúság nagy tömege is, akik ösztönszerűen érzik a testnevelés hiányát: korszerű egyetemi testnevelésről ábrándozunk s a valóságban a legsúlyosabb helyzetet éljük át, amelyet az egyetemi testnevelés megoldatlan állapotának nevezhetünk.

Néhaj Klebelsberg Kunó Gróf kultuszminiszterrel az élén a szegedi városháza közgyűlési termében Országos Testnevelési Kongresszusra gyűlt egybe 1930. november hó 22-én az ország testnevelési és sportügyeinek legfőbb vezetősége. Magas állami funkcionáriusok, egyetemi tanárok, testnevelők és a társadalmi sport vezetői, munkásai. Ebben a környezetben állott fel dr. Szent-Györgyi Albert, egyetemünk tudós tanára, s elmondotta felejthetetlen előadását: „Az iskolai ifjúság testnevelése” címmel. Kíméletlen, de mélyen szántó, a magyar ifjúság jövőjét érintő súlyos igazságokat tár fel ott Nobel-díjas tudósunk s ha őt igazában meghallgatták volna az illetékes fórumok, ma talán nem kellene 11 év után írni és ábrándozni korszerű egyetemi testnevelésről, hanem azt valóságban átelnénk. Nem lehetek tovább gondolataimban anélkül, hogy a jelentős előadásnak néhány gondolatát itt újra ne idézzem.

Öszinte bámulattal és csodálattal adózhatom csak Szent-Györgyi professzornak, aki mint a tudomány, szellem embere ilyen tárgyilagossággal, éleslátással s az ifjúság érdekében vallott szeretetével állapította meg, hogy: „hazánknak minden kis szikrányi képességre szükség van. A mi leghatalmasabb fegyverünk a jelen körülmények között a magyar nép veleszületett jelleme és iskolánk első főfeladata, hogy ezt a jellemet fejlessze, hogy a hazának embereket neveljen, derék letterős embereket. Minden csepp tettrekészségre szükségünk van s ezekből nem adhatunk oda egy jótányit sem a rendhagyó igék egész tömegéért, a történelmi évszámok egész gyűjteményéért vagy a kémiai képletek legbonyolultabb halmazáért...”

Ő mondotta még azt is, hogy „a sport nemcsak a testnevelésnek, de a léleknevelésnek is leghatásosabb eszköze és minden iskolának a legalacsonyabbtól a legmagasabbig első és szent hivatása és kötelessége a lélek nevelése, hogy fiaiból embert faragjon.”

Ő volt az, aki tisztán látta, hogy egyetemi ifjúságunk túl van terhelve s ezáltal semmi ideje nem jut testének ápolására, egészségének fenntartására és erejének gyűjtésére, amelyre a férfikor küzdelmében, munkájában oly nagy szükség van. Javasolta tehát, hogy itt

az egyetemen az első lépésnek a tanórák drasztikus redukciójának kell lennie, amely lehetővé teszi, hogy minden diák legalább minden második délutánját a testnevelésnek és sportnak szentelhesse.

Bátor és korszakalkotó szavak ezek, amelyek reményt adnak arra, hogy egyszer az egyetemi ifjúság is fel fog szabadulni az alól a nyomás alól, amelyet a mai tanulmányi rendszer okoz s alkalma lesz arra, hogy azt a testet is ápolhassa, erősítse, edzhesse, amelyben lelke lakozik s amelyre az életküzdelemben oly nagy szüksége van. Az idők szavát már kezdik megérteni népünk vezetői is s most már a legmagasabb fórumokról is hangoztatják azt, hogy a magyarság csak úgy tudja biztosítani jövőjét, ha az ifjúságot az élet megpróbáltatásaira, nehézségeire elviseelésére neveljük, erre pedig a testnevelés az egyik legbiztosabb eszköz.

El kell jutnunk rövidesen ahhoz az időhöz, amikor a magyarság legnagyobb értéke: az ifjúság, erős, edzett, minden megerőltetést elbíró testtel, tiszta, de nem túlterhelt értelemmel fog hozzá feladatainak most már könnyebb keresztülviteléhez.

Ezzel már tisztáztunk is egy kérdést: a korszerű egyetemi testnevelés kibontakozásának egyik legnagyobb akadálya az ifjúság rendkívüli szellemi túlterhelése és elfoglaltsága.

Most pedig nézzük, mik azok a legfontosabb tényezők, amelyek nélkül szintén nem lehetséges korszerű egyetemi testnevelés.

Ha a kötelező egyetemi testnevelést úgy akarjuk végrehajtani, ahogy azt az első elgondolás és a testnevelés kérdésének újabb fejlődése, de az egyetem tekintélye is kötelezően előírja, akkor szükségünk van egyetemünkön elsősorban egy minden szükségletet kielégítő egyetemi sporttelepre, tornacsarnokra, valamint a sport üzéséhez szükséges felszerelésekre, hogy a rendszeres testnevelés, amint azt a Testnevelési Törvény 2. §-a előírja, az egyetem és főiskola körében minden hallgató számára lehetővé tétessék.

A sporttelepnek alkalmas kell adni arra, hogy a hallgatók számára jó időben végezhessek zavartalanul a testnevelést, de szerves kiegészítője a modern tornacsarnok, amelynek pályán vagy közvetlen mellett kell létesülnie. Ezt egyrészt az időjárás, másrészt a sportcsarnokkal kapcsolatos higiénikus berendezések teszik szükségessé.

A korszerű egyetemi sportpályának magában kell foglalnia két kosárlabdapályát, ahol lehetőség nyílik arra, hogy tömegek hódoljanak ennek a remek sportnak. Szükséges ugyanakkor kettő teniszpálya, egy szabadtéri ökölvívópálya és egy szabadtéri, valamint fedett lőtér, amelynek honvédelmi szempontból van jelentősége. A sportcsarnokban egy nagy terjedelmű tornateremnek, egy kisebb teremnek ökölvívás és birkózás számára, elegendő számú öltöző és szerfahelyiségnek és mosakodó helyiségeknek kell lenni.

Külön kell szólnom a fedett úszócsarnokról, amely azonban Szegeden az álmok birodalmába tartozik. Pedig ennek létesítése minden anyagi áldozatot megérte, hisz az úszás jelentősége egészségi szempontból óriási. Ha ez megvalósul, egyik úszófellegvára lehetne, ha hatna, úgy Szeged az országnak

tekintjük azt a sok tehetséget, amely e nélkül elkallódik.

Szükséges még az ideális testneveléshez a vezető szaktanár mellett elegendő számú sportoktató, akik széles alapokon megvalósítják az egyetemi testnevelés programját.

Sok feltétele van még a korszerű egyetemi testnevelésnek, amelyre

SZEMLÉLŐDÉS

Az egyetemi sport ebben az évben nagy lendületet vett. Az eredmények egyelőre nem jelentkezők, csak az asztalitenisz szakosztályban, de a többi sportágakban is nagy kiugrásokra lehet számítani a most kezdődő tavaszi évadban. Légár Győző, egyetemi testnevelő tanár megoldotta az év elején lehetetlennek látszó feladatokat és kérdések egész sorát. Az ifjúság nagy számban látogatja az edzéseket, és minden sportágnak megvan már az állandó gárdája.

LEGNAGYOBB sikert eddig az asztaliteniszszek aratták. Az őszi és téli át tartó kemény és kitartó edzések után a vártnál jobb eredményeket értek el, hiszen senki sem számított arra, hogy a nemrég megalakult társaság sikeresen tud szerepelni például a Szabadkai ATC ellen. A szabadkaiak ma az ország egyik legjobb asztalitenisz csapata, és az országos versenyeken ma már behozhatatlan előnnyel vezetnek. A legutóbb is döntő fölényrel a Szabadkai Harangozó I. nyerte az országos egyéni bajnokságot. Harangozó II. és Koncz szintén országos hírvű játékosok. Mikor Szegedre jöttek a Délvidéki Asztalitenisz bajnokságok mérkőzését lejátszani, mindenki fölényes szabadkai győzelmet várt, de végül is csak négy ponttal tudtak a szabadkaiak győzni. A szegedi Péterfi még Harangozó II.-t is legyőzte nehézsúlyú mérkőzésben. Koncz is veszített mérkőzésekkel vonult le és a SzEAC est a mérkőzését győzelemnek is elkönnyelheti, mert nincs a Délvidéken még egy csapat, amelyik csak 9:5-re kapott ki a Szabadkai ATC-től. A SzEAC többi mérkőzését fölényesen nyerte és végül is a Délvidéki bajnokságokban a harmadik helyen végzett. Kitűnő játékgárdája, Milan Kovács Péterfi, Braun, és a szakosztályvezető Fáy még nagy sikernek néz elibe.

A LABDARUGÓK már fölérték téli álmukból és hétfőn, valamint szerdán este készülnek a tavaszi mérkőzésekre. Labdarugóinknak meglehetősen fáj Lakat elvesztése, de nélküle is meg fogja állani a helyét a labdarugócsapat.

ATLÉTÁINK a labdarugókkal együtt edzenek ugyancsak hétfőn és szerdán. A rossz idő őket is teremdedzésekre kényszeríti, pedig ugyancsak szükség volna már a kiadós mezezedzésekre is. A teremben csak gimnasztikát, rugalmassági gyakorlatokat tudnak végezni, de ez is jó előkészület arra, hogy a tavaszi edzéseken már ne csak erőnlétre, hanem eredményre is dolgozzanak az atléták. Az asztali teniszszek mellett az atlétáktól is komoly eredményeket várhatunk a tavasszal. A szabadkai származású Réhm, azonkívül Tima és még néhányan eddig névtelen, de tehetséges atléta táplálja a vérmes eredményeket.

helyszűke miatt most nem tudok kitérni, de befejezésül csak annyit, hogy ha mindezek a feltételek meg is vannak, eredmény csak akkor várható, ha a köztudatba a legmélyebben átmegy az a felfogás, hogy az egyetemi testnevelésre feltétlenül szükség van, hogy a túlfeszített szellemi teljesítmények mellett a test tönkre ne menjen. Ezt előírja egyrészt az egyének önmaga iránti kötelessége, hogy egészségét megvédje, másodsor a nemzeti szempont, amelyet mindenképp előtérbe kell vennünk.

LÉGÁR GYŐZŐ
egyetemi testnevelési tanár,
Főiskolai előadó tanár.

A KOSARASOK is nagy buzgalommal látogatják a keddi és csütörtöki edzéseket. A kosárlabda egészen új sport Szegeden, de általában a vidéken is. Mi is csak az idén kezdtünk neki a kosarazásnak, Légár tanár útmutatásai szerint. Az eddigi szorgalmas edzések eredménye, hogy már két csapatra való kitűnő kosarasgárda gyakorol hétről-hétre. Nagy baj azonban, hogy a fiúk csak egymásközt játszhatnak, hiszen Szegeden másutt sehol sem játszanak kosárlabdát. Pedig nagyon jó és üdvös lenne, ha végre a vidék is beleszólna a budapestnek — sajnos még mindig házi — kosárlabdabajnokságába. A SzEAC gárdája már elindult és a közeljövőben sorra kerülő mérkőzések be fogják bizonyítani, hogy nem alaptalan a reménykedésünk, csak a követőkre áhítanak még. Milyen jó volna, ha a Vasutas az alétika, ökölvívás, birkózás mellett ebben a sportágban is dolgozni kezdene. De egyelőre, néma a határ, csak a SzEAC legényei dobálják a kosárba labdáikat.

A TORNÁSZOK is dolgoznak már hosszú hónapok óta. Munkájukat eddig is siker koronázza, mert a legbonyolultabb gyakorlatokat is eltanulták egymástól és Kerényi József tanártól, aki a tornászok edzéseit vezeti. Versenyen eddig nem voltak, de készülnek rá. Nem is az a fontos, hanem a jól végzett munka öröme.

MEGINDULTAK AZ ÖKÖLVÍVÓK is, de eddig csak egymás orrán keményítik ökleiket. Különösen a délvidékiek között van jónéhány nagytehetségű ökölvívó. De már ők is unják a „házi versenyeket”, másokat is akarnának püfölgetni. Reméljük, hogy eljön az ő idejük is, és nem fognak szegényen hozni a SzEAC színeire. Egyelőre ők is névtelenek, nehogy érdemtelen lépjen elő sztárrá. Versenyre várnak, hogy végre olvashassák: — győzött: — SzEAC! Szeretnénk már mi is olvasni és írni az ilyen örömhíreket, de nem szabad türelmetlenül várni, ami késik, nem múlik! Csak ki kell az eredményt várni!

VÍVÓINK is készülnek megmutatni, hogy jól áll a deák kezében a kard! Szorgalmasan vívnak, és ők is versenyezni és nyerni akarnak! No, de se baj, ők is sorra kerülnek még, csak a versenyen is akkora maradjon a kurázszi!

FORRONG az élet a SzEAC-ban. Folyik a készülődés, jövő versenyek izgalmi feszítik a tornatermek levegőit. Mi is csatlakozunk a lelkesedőkhöz, és jó edzést és nyertes mérkőzéseket kívánunk a szorgalmas gárda minden tagjának.